

Taliban goňşy boldy!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Taliban goňşy boldy! TALIBAN GOŇŞY BOLDY!

Damask elden gitdi. Esad uçary bilen belkäm Russiýa, belkäm Eýrana jyryp barýardy. Uçary-da özi sürýärdi, uçary uruldy diýen habarlar ýaýrady. Näme üçindir dünýä muňa geň galjagam bolup durmady.

Russiýa kömege gelmedi. Eýran elini uzatmady. ABŞ tomaşa etdi. Fransiýa, Angliýa dymdy.

«Hizbullah» Damaskdan çykdy. 61 ýyllyk BAAS režimi 54 ýyllyk Esad maşgalasynyň döwri, 24 ýyllyk Beşar Esad hökümetinuň soňy geldi.

* * *

Esadyň we onuň kakasy Hafyz Esadyň Damaskdaky, Halapdaky

heýkelleri-de ýykylyp, bölek-bölek edildi. Esadyň köşgi talandy. Merkezi Banka çozuldy, iň soňky pullar torbalara salnyp gapanyň elinde galdy.

Siriýa goşuny duw-dagyn boldy. Türmeler boşadyldy.

* * *

Şeýle-de bolaýmaly.

Ýeňenler gylyçlarynyň ganyny ýeňilenleriň ak köýneklerine süpürýärler. Ýeňijiler Damaskyň «Emewi» metjidinde ertir namazyny okap, ýeňişlerini tekbirler bilen gutladylar. Salýutlar atyldy. Ýeňijileriň serkerdesi HTŞ-niň başlygy YŞYD, El-Nusra, El-Kaide, Taliban ýaly toparlaryň kökünden güýç alan adam diýip tanalýar.

Taliban bize goňşy boldy!

* * *

Taliban kökünden çykanam bolsa, selledir donuny çykaryp zyňdy. Üýtgeşmeleri geçirjek ýaly bolup görünýär. Günbatarlylar ýaly geýnipdir. «Allanyň huzurynda we halkymyzyň önünde şu sözi berýäris: Siriýada azat, adalatly we demokratik döwlet gurarys. Bu döwletde ähli watandaşlar deň bolar» diýdi. Geçiş döwri başlady.

* *

Öňki Siriýa «Esad kowum-hyşynyň maşgala bolup dolandyran hökümetinde fransuzlaryň tiken köýnegini rus-eýran düwmeleri we diktator iligi bilen ilikläp» häzirki wagta çenli gelipdi. ABŞ «sen nämüçin biziň tiken köýnegimjzi rus-eýran düwmeleri bilen ilikleýärsiň» diýip, Esadyň soňuny taýýarlady. Siriýany üç böljek «agzyny alart-da, höküm sür» infrastrukturasyny taýýnlady. Munuň adyna-da «Beýik Orta Gündogar maksatnamasy» diýen haý-haýly at goýdular. Deňdeş başlyklary-da bardy.

* * *

Täze Siriýa nähili bolmaly? Haýsy kelle ýurdy gurar? Çörek.

Azatlyk. Deňlik. Doganlyk. Nähili sahypa açylarka?

Daşarky ýüpleri kimiň elinde bolar we täze Siriýada kimiň düwmeleri kimiň iligine düwmelener. Görübermeli bolar.

* * *

Damasky eýeläp Esad diktaturasyny agdaranlar häzirlikçe rus harby bazalaryna batyrynmadylar. Siriýanyň Stambuldaky konsullygynyň baýdagy üýtgedildi. Ýeňilen döwrüň iki ýyllyklyk baýdagy düşürildi, ýeňenleriň üç ýyllyklyk baýdagy asyldu. Türkiýä sygynan siriýalyklar Stambulda, Şanlyurfada, Gaziantepde, Kilisde köçelere dökülip, begençli çykyşlary etdiler.

* * *

«Beýik Orta Gündogar» maksatnamasy – soňky sahnasy Siriýada oýnalan mezhepleriň we halklaryň biri-birleri bilen garpyşdyrma meýilnamasydy. Türkiýe bilen Siriýa hem goňşy, hem GAP sebitiniň suwlary bilen et we dyrnak ýaly bir geografiki zonanyň iki ýurdy. Täze döwür başlanarmyka? Başlansa nämä meňzär? Adyna näme diýler? Taliban bize goňşy boldy. Göreris-dä...

Nejati DOGRU.

«SÖZCÜ» gazeti, 09.12.2024 ý. Publisistika